

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 серпня 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти

Галузь знань 01Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Українська мова і література)

Обсяг дисципліни –12 кредитів ЄКТС

Шифр дисципліни ОПП.05

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – слов'янської філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота аспіранта	Самостійна робота аспіранта в т.ч. ІРС			Курсовий проект	Курсова робота
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	2	3	12	360						360			+	
Заочна	2	3	12	360						360			+	

Робоча програма складена на основі ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» і навчального плану підготовки магістрів.

Програму склала канд. пед. н., доц. Інна ГОРЯЧОК

Схвалена на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1.

Завідувач кафедри слов'янської філології

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Протокол від 30.08.2024 р. №1.

Голова вченої ради факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітній компонент «Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти» є складником обов'язкової частини професійної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю «Середня освіта (Українська мова і література)» за освітньо-професійною програмою «Середня освіта(Українська мова і література)».

Пререквізити – педагогіка та психологія освітньої діяльності, методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти, методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти

Кореквізити – переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Відповідно до ОПП із зазначеної спеціальності дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ІК.01. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми професійної, навчально-виховної, методичної, науково-дослідницької діяльності в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення науково-педагогічної діяльності.

ЗК 01. Здатність спілкуватися державною мовою на високому рівні як усно, так і письмово.

ЗК 02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 07. Навички використання цифрових освітніх ресурсів, інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК 01. Здатність проектувати й ефективно реалізовувати зміст навчання і зміст освіти у закладах загальної середньої освіти відповідно до психолого-педагогічних засад.

ФК 02. Здатність здійснювати планування й організацію освітнього процесу з метою забезпечення розвитку особистості учня.

ФК 03. Здатність обирати й розробляти навчально-методичне забезпечення для позаурочної діяльності.

ФК 04. Здатність в практичній діяльності застосовувати сучасні підходи до викладання української мови і літератури, інноваційні технології в процесі навчання української мови та літератури.

ФК 05. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку.

ФК 11. Здатність застосовувати методи навчання української мови та літератури у закладах загальної середньої освіти

ФК 12. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури; аналізувати засвоєння ними навчальної інформації для корекції та оптимізації освітнього процесу.

ФК 13. Здатність до проведення навчальних занять та забезпечення досягнень запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб учнів.

ФК 14. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 15. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК 16. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ФК 19. Здатність застосовувати поглиблені знання із мовознавчих дисциплін для

вирішення професійних завдань; вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

програмні результати навчання:

ПРН 01. Володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування.

ПРН 02. Володіти концептуальними засадами викладання української мови та української літератури.

ПРН 07. Вміти планувати й організовувати освітній процес відповідно до умов реалізації Концепції Нової української школи, забезпечувати створення безпечного середовища під час освітнього процесу в сучасних умовах.

ПРН 08. Уміти оцінювати власну навчальну та дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 11. Застосовувати сучасні методиками і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності.

ПРН 14. Забезпечувати створення безпечного та інклюзивного середовища під час освітнього процесу в сучасних умовах.

ПРН 15. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 16. Володіти сучасними методиками перевірки знань з української мови та літератури.

ПРН 17. Уміти організовувати і здійснювати освітній процес у ЗЗСО, демонструвати власні педагогічні здібності у філологічній підготовці учнів і в організації заходів у ЗЗСО, розробляти систему заходів і підходів для покращення освітнього процесу.

Мета – формування у здобувачів вищої освіти системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії вчителя української мови і літератури в ЗЗСО.

Предмет практики: організація та проведення педагогічної практики.

Завдання – поглиблення, систематизація і закріплення соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та фахових знань, здобутих на відповідних етапах теоретичного навчання, застосування їх для творчого розв'язання конкретних педагогічних завдань; розвиток у майбутніх вчителів професійно-педагогічної компетентності та професійно значущих якостей особистості; оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності, новими прогресивними технологіями навчання; формування у практикантів уміння проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності; вироблення творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності; розвиток у практикантів уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності, вносити відповідні корективи у програму професійного саморозвитку; виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби у педагогічній самоосвіті.

2. Структура і зміст програми

2.1. Програма практики

№	Зміст практики	Кіл-ть годин
1	Участь у настановній конференції	4
2	Знайомство здобувачів вищої освіти зі специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти; системою освітнього процесу в ньому.	6
3	Знайомство з керівниками від бази практики, обговорення з ними завдань та системи навчально-виховної роботи в класі. Знайомство з учнями класів, у яких буде проходити практика.	6
4	Складання індивідуального плану роботи з педагогічної практики; узгодження та затвердження календарного графіку проходження практики керівниками практики.	7
5	Вивчення документації ЗЗСО (Статуту ЗЗСО, Правил внутрішнього розпорядку, розкладу, планів навчальної та виховної роботи, документації вчителя української мови та літератури, журналів, іншої документації). Вивчення вимог до ведення та зберігання шкільної документації.	14
6	Вивчення системи планування роботи вчителя української мови та української літератури на рік, семестр та окреме заняття.	8
7	Відвідування уроків української мови та української літератури, які проводять вчителі-керівники від бази практики, та аналіз уроків-спостережень.	25
8	Планування та підготовка до проведення пробних уроків з української мови та української літератури	50
9	Проведення пробних уроків	42
10	Планування та підготовка до проведення залікових уроків з української мови та української літератури	60
11	Проведення залікових уроків української мови та української літератури	14
12	Планування та підготовка до проведення позаурочного навчально-виховного заходу з української мови та української літератури	34
13	Проведення позаурочного навчально-виховного заходу	14
14	Вивчення досвіду роботи вчителів української мови та української літератури бази практики.	20
15	Ознайомлення з навчально-методичною літературою з питань використання інноваційних технологій у навчанні української мови та української літератури	20
16	Розробка дидактичних матеріалів до уроків української мови та української літератури.	20
17	Оформлення звітної документації.	10
18	Участь у звітній конференції. Захист практики.	10
	<i>Загальна кількість годин:</i>	360

2.2. Вимоги до звіту про практику (робоча документація)

Після завершення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки упродовж трьох днів після завершення практики.

У звітній документації студента-практиканта мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти.
3. Аналіз уроків спостережень.
4. Плани-конспекти пробних уроків.
5. Плани-конспекти залікових уроків
6. План-конспект позаурочного навчально-виховного заходу
7. Дидактичні матеріали.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі. Документи оформляються охайно. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку. Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача про практику оформляється у вигляді друкованого тексту на листках формату А4, у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє - 2, нижнє - 2, ліве - 3, праве - 1,5. Нумерація сторінок наскрізна.

4. Технології та методи навчання

Форми організації навчання: практична підготовка, консультація, самостійна робота, індивідуальні завдання (звіт з практики).

Методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, технології дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, MOODLE, ZOOM, месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта тощо).

5. Методи контролю

На всіх етапах проходження практики здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні консультації у керівників практики від кафедри. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики, в якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю, і який додається до звіту з практики.

Після завершення практики здобувачі вищої освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник та зробити презентацію про свою роботу в закладі загальної середньої освіти.

Оцінка за практику виставляється членами комісії із захисту практики. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача-практиканта керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

6. Оцінювання результатів практики

Результати складання заліку оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та вносяться до екзаменаційних відомостей, індивідуального плану студента.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (див. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті, <https://cutt.ly/QMZTV0B>).

Оцінювання результатів практики за ваговими коефіцієнтами

Оформлення документації з практики	Оцінка керівника від кафедри	Оцінка керівника від бази практики	Звітна конференція
0,3	0,3	0,3	0,1

Критерії оцінювання документації з практики

«Відмінно» ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають усім формальним та змістовим вимогам до їх написання, зокрема:

- матеріали практики подані у встановлений термін;
- звітна документація представлена у повному обсязі;
- матеріали практики у повному обсязі відповідають фактично виконаній роботі кожного здобувача-практиканта;
- плани-конспекти уроків представлені у повному обсязі без суттєвих помилок і недоліків.

«Добре» ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають усім формальним та змістовим вимогам до їх написання, зокрема:

- матеріали практики подані у встановлений термін, у повному обсязі;
- матеріали практики не в повному обсязі відповідають фактично виконаній роботі кожного здобувача-практиканта;
- плани-конспекти уроків представлені із незначними помилками та недоліками.

«Задовільно» ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають встановленим формальним та змістовим вимогам до їх написання, зокрема:

- матеріали практики подані пізніше встановленого терміну;
- звітна документація представлена не у повному обсязі;
- матеріали практики значно не відповідають фактично виконаній роботі кожного здобувача-практиканта;
- у матеріалах практики наявні суттєві помилки;
- здобувач-практикант не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики;

– плани-конспекти уроків представлені не у повному обсязі і з суттєвими помилками.

«Незадовільно» ставиться у тих випадках, якщо:

- матеріали практики не подані або подані частково;
- матеріали практики значно не відповідають фактично виконаній роботі кожного здобувача-практиканта;
- плани-конспекти уроків не представлені або представлені частково і зі значними помилками.

Критерії оцінювання захисту практики на звітній конференції

«Відмінно» – чіткість, логічність, структурованість виступу з представленими матеріалами, висока культура їх письмового оформлення та методичного обґрунтування.

«Добре» – розкриття основних методичних аспектів представлених матеріалів, незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні.

«Задовільно» – формальний характер виступу з представленими матеріалами, несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів бази знань, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями.

«Незадовільно» – студент відсутній на захисті звіту.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС:

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Не зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

4. Рекомендована література

1. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті: Електронний ресурс: <https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-praktychnu-pidgotovku.pdf>

2. Семенов О., Базиль Л., Дятленко Т. Фахова практика вчителя-словесника. Луганськ: Ноулідж, 2011. 496 с.

3. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навч.-метод. посіб. Львів, 2013. 116 с.

4. Токмань Г., Козубенко Л., Дига Н., Черниш Н. Практика в системі бакалаврської і магістерської освіти філолога: літературознавчий аспект : навчальний посібник Ніжин, 2018. 304 с.

Інформаційні ресурси:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра української філології, «Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти (Горячок І. В.)». URL <https://msn.khnmu.edu.ua/course/view.php?id=9378>

2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL : <http://elar.khnmu.edu.ua/jspui/?locale=uk>

3. Електронна бібліотека ХНУ. URL : http://lib.khnmu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php